

mět uvedl do stavu, v jakém jej převzal, a to i když se k tomu smluvně zavázal (Sb. n. s. č. 301 a 8956). Propachtovatel se může domáhati jen po skončení pachtovního poměru vrácení věci, jak ji předal (§ 1109 obč. zák.), anebo zrušení pachtovního poměru (§ 1118 obč. zák.). Pokud tedy požívací právo nezaniklo, může vlastník, nespravuje-li poživatel služebnou věc řádně a je-li podstata ohrožena nebo je-li tu zvláštní zájem, uplatňovati jen práva uvedená v § 520 obč. zák., nemůže však žalovati hned na provedení oprav, doplňků a obnov. To nelze obejít ani tím, že by vlastník nebo někdo jiný opravy sám provedl a domáhal se pak za trvání požívacího práva náhrady podle § 1042 obč. zák., poněvadž doba, kdy poživatel musí svou povinnost splnit, dosud nastala.

Čís. 15060.

Jak dalece je nemanželský otec povinen hraditi zemskému fondu náklad, vzešlý ošetřením a léčením dítěte.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, Rv I 1126/34.)

Žalující zemský fond domáhá se na žalovaném náhrady nákladů podle § 1042 obč. zák., jež vznikly žalobci ústavním ošetřením a léčením nemanželského dítěte žalovaného ve výši 3.204 Kč 95 h. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby částkou 200 Kč, p r v ý s o u d z těchto důvodů: Žalovanému byla stanovena usnesením soudu povinnost platiti na výživném nezl. Zdenky S-ové až do doby, než dítě se bude moci samostatně živiti, částkou 200 Kč měsíčně a to do rukou dočasného poručenstva děcka právního ochranného oddělení zemského ústavu pro péči o dítě v Praze. Usnesení to odůvodňuje povinnost žalovaného z ustanovení §§ 166, 167 obč. zák. Žalovaný splnil řádně povinnost do konce dubna 1931. Nesplnil však svoji povinnost za květen 1931, ač nemanželské dítě se ještě dne splatnosti nároku dožilo. Právní ochranné oddělení jako orgán žalujícího vynaložil na dítě, o jehož zaopatření se staralo, částku 4.404 Kč 95 h, takže po srážce placených 1.200 Kč dosud zbývá 3.204 Kč 95 h, žalobou vymáhaných. Není sporu o tom, že náklady ty spadají pod náklady, jež ukládá § 166 obč. zák. plniti nemanželskému otci. Stanovití výše těchto nákladů nemanželského děcka proti otci povolán jest soud a v daném případě, když nemanželský otec otcovství uznal, v řízení nesporném. Výše soudem stanovená vymezuje rozsah povinností, uložených žalovanému jako nemanželskému otci Zdenky S-ové. Jest tudíž žalující oprávněn dle § 1042 obč. zák. požadovati náhradu nákladů těch na žalovaném toliko do výše, stanovené opatrovnickým soudem a to v daném případě do výše 200 Kč, ježto jen touto částkou žalovaný své povinnosti řádně nesplnil. Pokud však vynaložil více, jde to na útraty její.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dle § 166 obč. zák. jest povinen nemanželský otec dítěte, aby je přiměřeně svému jmění vyživoval, vychovával a zaopatřil. Poručenský soud však určil nemanželskému otci ku placení jako výživné dle tehdejších poměrů přiměřenou částku měsíčně 200 Kč. Bylo to již v době, kdy dítě bylo v opatření Zemského ústavu a stalo se určení výše výživného zcela k návrhu právního ochranného oddělení onoho ústavu, které jest orgánem žalobcovým. Ony měsíční částky 200 Kč byly také ústavu zaplacený a žalobcem zúčtovány. Byla-li za výše uvedených okolností nemanželskému otci vyměřena právní povinnost platební ku splnění zákonné povinnosti z nemanželského otcovství plynoucí určitou částkou a tuto on po dobu rozhodnou platil, nelze všeobecně dovozovati, že by byl povinen podle zákona učiniti více. Vynaložila-li tedy žalující strana nad to částku žalobou vymáhanou, nemůže požadovati náhradu toho na žalovaném, zejména když v první stolici ani netvrdila změnu poměrů.

Čís. 15061.

Pokud postup pohledávky mezi manžely vyžaduje notářského spisu.

Postoupený dlužník může namítati, že nedošlo k platnému postupu pohledávky pro nedostatek notářského spisu.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, Rv I 1520/34.)

Manžel žalobkyně postoupil této na úhradu svého dluhu u ní pohledávku, již měl proti žalované. Žalovaná postup vzala na vědomí a zavázala se žalobkyni dlužním úpisem pohledávku zaplatiti. Proti žalobě na zaplacení této pohledávky namítla mimo jiné neplatnost postupu pro nedostatek formy notářského aktu, neboť šlo o postup pohledávky mezi manžely, jímž vlastně žalobkynin manžel uznal svůj dluh u žalobkyně. **P r v ý s o u d** žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** žalobě vyhověl.

N e j v ý š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Postup pohledávky 2.000 Kč mezi věřitelem žalované Janem P. a jeho manželkou, t. j. žalobkyní, byl podle § 1 b) zákona ze dne 25. července 1871 čís. 76 ř. z. neplatný, ježto šlo o postup úplatný, zahrnující v sobě uznání dluhu mezi manžely, který měl býti uhrazen postupem pohledávky (srov. rozhodnutí čís. 6592, 7650, 9793, 10749 a j. Sb. n. s.). Odvolací soud má dále za to, že tato neplatnost postupu pohledávky byla zhojena tím, že dlužnice vůči žalobkyni jako příjemkyni pohledávku uznala a že tudíž nemůže vůči ní úspěšně namítati neplatnost postupní smlouvy. Avšak podle § 1396 obč. zák. jest postoupený dlužník zavázán uspokojiti poctivého příjemce jako svého věřitele, uznal-li vůči němu postoupenou pohledávku za pravou. V tomto případě pozbývá